

ACHTERGRONDTEKST BIJ VIERING VOOR DERDE ZONDAG VASTEN 2019

LITURGIE BROEDERLIJK DELEN

In alles wat gebeurt – incidenten, aanslagen, kleine en grote rampen - zoeken wij steevast naar de schuldigen. We willen de verantwoordelijken kunnen aanwijzen. Begrijpelijk! Maar vaak leggen we de verantwoordelijkheid bij anderen en kijken minder kritisch naar ons eigen aandeel. Vandaag de dag worden hele groepen mensen met schuld beladen. Migranten die naar hier komen om een beter leven te vinden, worden 'indringers' op ons terrein, die ons beroven van onze waarden. De schrijnende problemen in andere landen is de schuld van hun corrupte leiders, wij hebben genoeg aan onze problemen.

Als we willen bouwen aan een betere toekomst, dan moet elk van ons zijn verantwoordelijkheid opnemen. Ook in de gemeenschap La Florida waar Leonarda deel van uitmaakt. Zij hebben de grond verkregen maar moeten nu - in een tweede adem en allen samen - de grond terug vruchtbaar maken en gewassen telen volgens natuurlijke processen.

Ook Mozes kan niet onder zijn verantwoordelijkheid uit. Na een eerste confrontatie met de macht in Egypte is hij op de vlucht geslagen en is nu schaapherder aan de rand van de woestijn. Eigenlijk hoort hij bij zijn volk thuis, dat gebukt gaat onder het slavenjuk in Egypte. Het laat hem niet met rust. In een brandende braamstruik wordt de grond onder zijn voeten heet. Hij staat op een stukje 'heilige grond' want hij hoort de God van Abraham, Isaak en Jakob roepen. 'Ik heb de ellende van mijn volk gezien, de jammerklachten gehoord omwille van de onderdrukking. Ja, ik ken zijn lijden. Ik daal af om mijn volk te bevrijden uit de macht van Egypte'. Met deze zin is heel de bijbel doordrongen.

Hiermee weet Mozes dat hij gezonden wordt om in naam van God de situatie te keren. 'In de naam van God' ja.. maar hoe is die naam? Hoe kan je oog in oog met de Farao en met je eigen volk staan als je niet kan zeggen wie je gezonden heeft? Mozes krijgt echter geen greep op die God, die je niet in beelden en woorden kan vatten. Wat hij meekrijgt is: 'Ik ben degene die er is voor u. Ik zal er zijn'. Daar moet Mozes het mee stellen.

Ook het evangelie heeft het over verantwoordelijkheid niet ontwijken. Mensen brengen Jezus de laatste berichten van verschrikkelijke feiten die onlangs gebeurden. Pilatus, Romeinse landvoogd, is met zijn soldaten de tempel binnengedrongen om een groep Galileeërs af te slachten, die daar waren om hun offer op te dragen. Het is het nieuws van de dag. Nu willen omstaanders van Jezus horen of die volksgenoten van hem - want Jezus is van Galilea - slechteriken zijn of zondaars vermits ze op die manier aan hun einde gekomen zijn.

Jezus doorziet hun maneuver. Ze willen immers zijn standpunt om er mee weg te lopen en schuldigen te vinden voor de slechte toestanden in de wereld. Jezus' antwoord is verrassend. Hij buigt de vraag om: 'Denk je dat alleen deze mensen zondaars zijn?' Hij voegt er nog een waarschuwing aan toe: 'Als je je niet bekeert, dan loopt het voor jullie allen slecht af'.

En dan vertelt Jezus de parabel van de vijgenboom. De symboliek is voor de omstaanders duidelijk. De wijngaard is het volk Israël, waarover de profeten zo dikwijls spraken. God zorgt voor die wijngaard, maar dikwijls is al zijn moeite voor niets geweest. De vijgenboom in de wijngaard is de stad Jeruzalem. Dat zou een heilige stad moeten zijn die vrede uitstraalt. Maar wat zie je? De vijgenboom - Jeruzalem - brengt geen vruchten voort, speelt het spel mee van de machtige volkeren

rondom, is corrupt en allesbehalve een stad van vrede. Daarom is Jezus zo streng: als je je niet bekeert, loopt het helemaal mis. Maar hij blijft hopen. De vijgenboom krijgt een tweede kans. Een goede hovenier wil niet zomaar een boom kappen als er nog een mogelijkheid in zit tot groei. 'Laat mij eerst de grond er omheen ompspitten en er mest op aanbrengen. Misschien draagt hij het volgend jaar vrucht'. Een echte profeet schudt de mensen wel door elkaar, wijst op de slechte toestanden, maar laat altijd nog een opening voor een nieuw begin. Zo krijgt de vijgenboom een tweede kans en Jeruzalem een tweede adem.

In Guatemala geven de bisschoppen stem aan wie geen stem heeft. Zij kiezen resoluut de kant van het volk en ondersteunen hun acties. De bisschoppen hebben de jammerklachten van hun volk gehoord en gaan naast hen staan.

Ook voor ons: onze vijgenboom, ons engagement, onze inzet ... hebben extra zorg nodig, een tweede adem. Laten we er werk van maken.

Jan De Roeck